

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Національного університету
«Львівська політехніка»

Ю.Я. Бобало
Ю.Я. Бобало

2016 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 052 «Політологія»

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Кваліфікація: Доктор філософії за спеціальністю «Політологія»

Розглянуто та затверджено
Вченою радою Університету
(протокол № 22
від «19» квітня 2016 р.)

Львів 2016

Розроблено проектною групою:

Керівник:

Луцишин Галина Іванівна – д. політ. н., доц., зав. кафедри політології та міжнародних відносин

Члени:

Турчин Ярина Богданівна – д. політ. н., проф., директор Інституту гуманітарних і соціальних наук;

Климанська Лариса Дмитрівна – д. політ. н., проф., зав. кафедри соціології та соціальної роботи;

Горбач Олександр Назарович – к. політ. н., доц., доцент кафедри політології та міжнародних відносин;

Ільницька Уляна Вікторівна – к. політ. н., доц., доцент кафедри політології та міжнародних відносин;

Бучин Микола Антонович – к. політ. н., доц., доцент кафедри політології та міжнародних відносин.

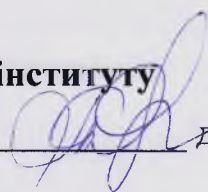
**Керівник
проектної
групи:**

д. політ. н., доц. Луцишин Г.І.

Директор Навчально-наукового інституту

Гуманітарних і соціальних наук

д. політ. н., проф. Турчин Я.Б.

Затверджено та надано чинності Наказом ректора Національного університету «Львівська політехніка» від «21» квітня 2016 р. № 78-03.

Ця освітньо-наукова програма не може бути повністю або частково відтворена, іражована та розповсюджена без дозволу Національного університету «Львівська політехніка».

I. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

1. Профіль програми доктора філософії з галузі знань 05 *Соціальні та поведінкові науки* за спеціальністю 052 *Політологія*

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет «Львівська політехніка»
Повна назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії з галузі <i>Соціальні та поведінкові науки</i> за спеціальністю <i>Політологія</i> Doctor of Philosophy in the field of «Social and Behavioral Sciences» in «Political Science» specialty
Офіційна назва освітньої програми	Політологія Political science
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 48 кредитів ЄКТС, термін освітньої складової освітньо-наукової програми 1,5 роки
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Рівень вищої освіти «Магістр»
Мова(и) викладання	Українська мова
Основні поняття та їх визначення	В освітньо-науковій програмі використано основні поняття та їх визначення відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII зі змінами та доповненнями, Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII зі змінами та доповненнями, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів від 23.03.2016 р. № 261, Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, схвалених сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 р. № 3).
2 – Мета освітньої програми	
	Поглибити теоретичні знання та практичні уміння і навички у галузі <i>Соціальні та поведінкові науки</i> за спеціальністю <i>Політологія</i> , розвинути філософські та мовні компетентності, сформувати універсальні навички дослідника, достатні для проведення та успішного завершення наукового дослідження і подальшої професійно-наукової діяльності.
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань 05 <i>Суспільні та поведінкові науки</i> , спеціальність 052 <i>Політологія</i> .
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма ґрунтується на фундаментальних постулатах політології, результатах сучасних наукових досліджень. Спрямована на розвиток теоретико-методологічної та методико-

	прикладної бази політології, з акцентуалізацією новітніх тенденцій розвитку політичної науки, що поглиблює фаховий науковий світогляд і забезпечує підґрунтя для проведення наукових досліджень та подальшої професійно-наукової діяльності.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітньо-наукова програма спрямована на актуальні аспекти спеціальності, зокрема, включає теорію та історію політичної науки; політичні інститути та процеси; політичну культуру та ідеологію; політичні проблеми міжнародних систем. <i>Ключові слова:</i> політологія, політичні інститути, політична система, політичні процеси, держава, політична влада, вибори, виборчі системи, політичні партії, політична діяльність, політичне функціонування.
Особливості та відмінності	Освітньо-наукова програма охоплює широке коло сучасних інноваційних векторів розвитку теорії і практики політології, що формує теоретико-прикладну базу для проведення наукових досліджень.
4 – Придатність випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування у науково-педагогічній сфері, зокрема: викладацька та наукова робота; експерти із політичних проблем; аналітики, фахівці з державного управління.
Подальше навчання	Наукова програма четвертого (наукового) рівня вищої освіти «Доктор наук».
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Поєднання лекцій, практичних занять, консультацій, самостійної роботи із дослідження політичних проблем; участь у науково-практичних конференціях, консультації із науковим керівником, написання дисертації.
Оцінювання	Письмові та усні екзамени, заліки, поточний контроль.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми під час професійної діяльності у політичній сфері та застосовувати теорії та методи політології при здійсненні наукових досліджень.
Загальні компетентності	1. Глибинні знання сучасних методів проведення досліджень, розуміння природи науки та методологічних особливостей наукового пізнання.
	2. Здатність організовувати і проводити навчальні заняття із застосуванням традиційних та інноваційних методів навчання з метою особистісного, професійного та соціального розвитку особистості.
	3. Здатність продукувати нові ідеї, проявляти креативність, вирішувати комплексні проблеми в процесі інноваційно-дослідницької та професійної діяльності, комерціалізувати оригінальні наукові дослідження;
	4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, застосування навичок використання інформаційно-комунікативних технологій;
	5. Здатність до гнучкого мислення, яке дає можливість зрозуміти й розв'язувати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до усталених наукових концепцій;
	6. Уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати обґрунтовані рішення, ефективно планувати та керувати часом,

	<p>працювати самостійно і в команді, репрезентувати нові ідеї та проекти в обраній галузі;</p> <p>7. Здатність спілкування, представлення та обговорення наукових результатів іноземною мовою в усній та письмовій формі, розуміння іншомовних наукових текстів.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>1. Фундаментальні знання політичної історії, класичних і сучасних теорій політики;</p> <p>2. Розуміння теоретико-методологічних основ політичних досліджень, теорій і методів, необхідних для здійснення наукової діяльності у сфері політики;</p> <p>3. Розуміння основних підходів та теорій політичної науки, володіння навичками політичного аналізу, прогнозування, моделювання та політичного консалтингу;</p> <p>4. Розуміння сучасних світових та національних політичних процесів, особливостей функціонування політичних інститутів;</p> <p>5. Застосування набутих знань і практичних навичок для розв'язання конкретних завдань у політичній сфері.</p> <p>6. Здатність самостійно розробляти програму конкретного політологічного дослідження, надавати експертну оцінку сучасним політичним подіям і процесам;</p> <p>7. Здатність використовувати та впроваджувати новітні інформаційні та управлінські технології у сфері політики, вирішувати прикладні політологічні проблеми, приймати ефективні політичні рішення.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Знання	<p>1. Володіння системними знаннями, що дасть можливість критично аналізувати внутрішньополітичні та міжнародні процеси, визначати тенденції їх розвитку;</p> <p>2. Розуміння інструментів і стратегій діагностування та аналізу розвитку політичних явищ на рівні, що дозволить працевлаштування за фахом на національному та міжнародному рівнях;</p> <p>3. Здатність продемонструвати глибинні знання і розуміння науково-методологічних принципів політичної науки, основ професійно орієнтованих дисциплін спеціальності;</p> <p>4. Знання та навички щодо діагностики актуальних проблем сучасного суспільства, розробки та реалізації нових інноваційних проектів у сфері політики;</p> <p>5. Знання основ менеджменту та управління науковими проектами, знання іноземних мов, необхідні для представлення наукових результатів та ведення фахового наукового діалогу;</p> <p>6. Знання сутності організації освітнього процесу, сучасних підходів до планування, організування та проведення освітньої, науково-дослідної та виховної роботи.</p>
Уміння	<p>1. Застосовувати набуті знання і розуміння для наукового аналізу політичних проблем та явищ, використовуючи наукові методи;</p> <p>2. Системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування нових наукових досліджень у сфері політики;</p> <p>3. Обирати і застосовувати методологію та інструментарій наукового дослідження при здійсненні теоретичних та емпіричних досліджень у сфері політики;</p> <p>4. Поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та</p>

	виробляти стратегію розв'язання науково-практичних задач; 5. Виконувати відповідні дослідження та застосовувати дослідницькі навички у сфері політології, вести наукові дискусії українською та іноземними мовами на належному фаховому рівні, презентувати результати наукових досліджень, проводити навчальні заняття.
Комунікація	1. Уміння ефективно спілкуватись українською та іноземною мовами на професійному та соціальному рівнях. 2. Уміння застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології, представляти та обговорювати отримані результати.
Автономія і відповідальність	1. Здатність адаптуватись до нових умов, самостійно приймати відповідні рішення та ініціювати нові ідеї та проекти. 2. Здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань. 3. Здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи, самостійно приймати рішення, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	100% науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання циклу дисциплін, що забезпечують спеціальні (фахові) компетентності аспіранта, мають наукові ступені та вчені звання
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Використання у процесі навчання сучасного обладнання та спеціального програмного забезпечення: продукти Microsoft для оперування та презентації даних MS Office («Project», «Excel», «PowerPoint», «Word»).
Специфічні характеристики інформаційно-методичного забезпечення	Використання віртуального навчального середовища Національного університету «Львівська політехніка» та авторських розробок професорсько-викладацького складу.
9 – Основні компоненти освітньої програми	
Перелік освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт)	Матрицю відповідності програмних компетентностей навчальним дисциплінам та структуру навчальної програми наведено в Додатку.
10 – Академічна мобільність (регламентується Постановою КМУ № 579 “Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність” від 12 серпня 2015 року)	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним університетом «Львівська політехніка» та технічними університетами України.
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Національним університетом «Львівська політехніка» та навчальними закладами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе.

**2. Розподіл змісту
освітньої складової освітньо-наукової програми
за групами компонентів та циклами підготовки**

№ п/п	Цикл підготовки	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти (кредитів / %)		
		Спільні компоненти освітньо- професійної програми	Вибіркові компоненти освітньо- професійної програми	Всього за весь термін навчання
1.	Цикл загальної підготовки	27 / 56,25	6 / 12,50	33 / 68,75
2.	Цикл професійної підготовки	5 / 10,42	10 / 20,83	15 / 31,25
Всього за весь термін навчання		32 / 66,67	16 / 33,33	48 / 100

3. Перелік компонентів освітньої складової освітньо-наукової програми

Код дисципліни	Семестр	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, курсові проекти, кваліфікаційна робота)	К-сть кред.	Форма підсум. контролю
1.Обов'язкові компоненти освітньої складової				
<i>1.1.Цикл дисциплін, що формують загальнонаукові компетентності та універсальні навички дослідника</i>				
OK1.1.	1	Іноземна мова для академічних цілей, частина 1	4	залік
OK1.2.	1	Філософія і методологія науки	4	екзамен
OK1.3.	2	Іноземна мова для академічних цілей, частина 2	4	екзамен
OK1.4.	2	Професійна педагогіка	4	екзамен
OK1.5.	2	Аналітичні та чисельні методи досліджень	4	екзамен
OK1.6.	3	Академічне підприємництво	4	залік
OK1.7.	3	Педагогічний практикум*	3	недиф. залік
Всього за цикл:			27	
<i>1.2. Цикл дисциплін, що формують фахові компетентності</i>				
OK2.1.		Актуальні проблеми соціогуманітарних наук	5	екзамен
Всього за цикл:			5	
2. Вибіркові компоненти освітньої складової**				
<i>2.1 Цикл дисциплін, що формують загальнонаукові компетентності та універсальні навички дослідника</i>				
BB1.1.	3	Ділова іноземна мова	3	залік
BB1.2.	3	Психологія творчості та винахідництва	3	залік
BB1.3.	3	Управління науковими проектами	3	залік
BB1.4.	3	Технологія оформлення грантових заявок та патентних прав	3	залік
BB1.5.	3	Риторика	3	залік
Всього за цикл:			3	
<i>2.2 Цикл дисциплін, що формують фахові компетентності</i>				
BB2.1.	2	Сучасні західні політичні теорії	5	екзамен
BB2.2.	2	Теорія та методологія політичних досліджень	5	екзамен
BB2.3.	2	Прикладна політологія	5	екзамен
BB2.4.	2	Політична аналітика	5	екзамен
Всього за цикл:			10	
3. Дисципліни за вільним вибором аспіранта**				
BB3.1	3	Дисципліна вільного вибору аспіранта	3	залік
РАЗОМ			48	

Примітка: * - педагогічний практикум може відбуватись у II або III році навчання;

** - аспірант має змогу обрати дисципліни з п. 2.1; п.2.2, п.3 (вибіркові та вільного вибору), при цьому частка цих предметів повинна складати не менше як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей навчальним компонентам

	ОК1.1	ОК1.2	ОК1.3	ОК1.4	ОК1.5	ОК1.6	ОК1.7	ОК2.1	ВБ1.1.	ВБ1.2	ВБ1.3	ВБ1.4	ВБ1.5	ВБ2.1	ВБ2.2	ВБ2.3	ВБ2.4	ВВj
ІНТ	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
КЗ 1		•			•			•							•		•	
КЗ 2				•			•											
КЗ 3						•				•	•	•						
КЗ 4		•			•					•					•		•	
КЗ 5		•						•		•				•	•		•	
КЗ 6						•				•			•			•		
КЗ 7	•		•						•									
КС1								•						•	•			
КС 2		•						•						•	•			
КС 3								•						•	•	•	•	
КС 4								•						•		•		
КС 5								•								•		
КС 6		•						•							•		•	
КС 7				•												•	•	

• – компетентність, яка набувається;

ОКj – обов'язкові компоненти навчальної програми спеціальності; ВБj – вибіркові дисципліни; ВВj – дисципліна вільного вибору студента; КЗi – номер компетентності в списку загальних компетентностей профілю програми; КСi – номер компетентності в списку спеціальних компетентностей профілю програми.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої складової

	ОК1.1	ОК1.2	ОК1.3	ОК1.4	ОК1.5	ОК1.6	ОК1.7	ОК2.1	ВБ1.1.	ВБ1.2	ВБ1.3	ВБ1.4	ВБ1.5	ВБ2.1	ВБ2.2	ВБ2.3	ВБ2.4	ВВj
Зн 1								•						•	•			
Зн 2		•						•						•		•	•	
Зн 3		•			•										•			
Зн 4								•						•	•	•		
Зн 5	•		•			•			•		•	•						
Зн 6				•			•											
Ум 1		•			•										•		•	
Ум 2		•				•				•								
Ум 3		•						•							•	•		
Ум 4								•						•	•	•	•	
Ум 5	•		•	•			•		•				•					
Ком 1	•		•	•					•				•					
Ком 2				•	•		•											
АiВ 1		•				•										•		
АiВ 2				•			•											
АiВ 3				•		•	•											

• – програмний результат, який забезпечується;

ОКj – обов'язкові компоненти навчальної програми спеціальності; ВБj – вибіркові дисципліни; ВВj – дисципліна вільного вибору студента; Зн i – знання; Ум i – уміння; Ком. – комунікація; АiВ – автономність і відповідальність

II. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального науково-прикладного завдання за спеціальністю 052 *Політологія*, результати якого характеризуються науковою новизною та практичною цінністю.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозіумах.

Тематики наукових досліджень за спеціальністю 052 *Політологія*:

1. Євроінтеграційна політика урядів України у 2005-2015 рр.: порівняльний аспект.
2. Нові загрози та виклики для міжнародної безпеки.
3. Інституційний і системний аналіз політики.
4. Транскордонна співпраця в рамках Карпатського єврорегіону.
5. Польсько-російські відносини в контексті російської агресії в Україні.
6. Російські інтеграційні проекти на просторі СНД.
7. Місце та роль політичних інститутів у політичній системі суспільства.
8. Механізми стримування, контролю та легітимного позбавлення повноважень політичних інститутів.
9. Взаємовплив політичних інститутів і суспільної модернізації.
10. Порівняльна характеристика політичних систем країн світу.
11. Дослідження трансформаційних процесів у країнах світу.
12. Проблеми регіоналізму в політико-правовому вимірі.
13. Проблема формування іміджу України на європейському континенті.
14. Суспільно-політичні організації та рухи як політичні інститути, роль, функції в політичній системі суспільства.
15. Неурядові організації у зовнішній політиці України.

III. Атестація аспірантів

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою, постійно діючою або утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії захищають дисертації, як правило, у постійно діючій спеціалізованій вченій раді з відповідної спеціальності, яка функціонує у вищому навчальному закладі, де здійснювалася підготовка аспіранта. Вчена рада вищого навчального закладу має право подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для акредитації спеціалізованої вченої ради, утвореної для проведення разового захисту, або звернутися з відповідним клопотанням до іншого вищого навчального закладу, де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності.

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми доктора філософії зі спеціальності 052 «Політологія»

